

Drahá Irene!

Zářijová světla mi neustále přinášejí na mysl tvoje šlépěje v písku, které už dávno smyl příliv. Už tehdy jsem věděl, že zima brzy smaže veškeré stopy toho přeludu, toho posledního léta, které jsme spolu v Modré zátocy strávili. Překvapilo by tě, jak málo se toho tady od těch dob změnilo. Maják se stále tyčí v mlze jako voják na stráží a ze silnice vinoucí se podél Angličanovy pláže je už jen vybledlý had, klikatá stezka v písku, která nikam nevede.

Mezi stromy lesa prosvítá zřícenina Cravenmoore, tichá a zahalená pláštěm tmy. Ze zátoky, do níž se už na své plachetnici neodvažuju tak často jako dřív, jsou stále ještě vidět popraskaná skla v oknech západního křídla. Září jako přízračná znamení v mlze. Občas mě omámí kouzlo vzpomínky na dny, kdy jsme spolu za pozdních odpolední brázdili zátoku, a zdá se mi, že znovu vidím, jak se tam ve tmě mihotají světla. Ale vím, že teď už tam nikdo není. Nikdo.

Nejspíš se ptáš, co je teď s Domem na útesu. Stále stojí, o samotě, čelem k nekonečnému oceánu na samém vrcholu útesu. Loni v zimě přišla bouře a rozbila na kousičky to, co zbylo z malého mola na pláži pod domem. Jeden zámožný klenotník z nějakého bezejmenného města málem dům za směšně nízkou cenu koupil, ale vichry ze západu a nelítostné bušení vln do skalisek ho nakonec odradily. Slaný vítr zanechal stopy i na bílém dřevě. Tajná pěšinka vedoucí k laguně je dnes zarostlá neprostupnou džunglí, plnou divokých křovin a popadaných větví.

Čas od času, když mi to práce v docích dovolí, vezmu kolo a jedu k útesu, abych mohl sledovat západ slunce z verandy na skaliscích – jen já a hejno racků, kteří jako by si dům přivlastnili i bez svolení realitní kanceláře. Dosud z ní lze vidět, jak vycházející měsíc maluje po vodní hladině stříbřitou nití stezku až k Netopýří jeskyni.

Vzpomínám si, jak jsem ti o té jeskyni vyprávěl a napovídal ti historku o zlovolném korsickém pirátovi, jehož loď v jeskyni uvízla jedné noci roku 1746. Lhal jsem. Žádný bukanýr ani pašerák se nikdy do stínů téhle sluje neplavil. Na svou obranu můžu jenom říct, že tohle byla jediná lež, kterou jsi ode mě kdy slyšela. Ačkoli myslím, že jsi to věděla od první chvíle.

Dnes ráno, když jsem vytahoval několik sítí, které uvízly mezi skalisky, se mi znovu stala ta samá věc. Na zlomek vteřiny jsem měl dojem, že tě vidím na terase domu na útesu, jak v tichosti hledíš směrem k obzoru, tak, jak jsi to vždycky ráda dělávala. Pak ale vzlétlo z verandy hejno racků a já viděl, že tam nikdo není. V dálce se v mlze nad pobřežím vznášel Mont-Saint-Michel, jako pomíjivý ostrov uvízlý v přílivu.

Občas mám pocit, že všichni z Modré zátoky odešli někam daleko a já tu zůstal uvězněný v čase. Marně čekám, že mi nachový zářijový příliv přinese něco víc než jen vzpomínky. Neber mě však moc vážně. Takové už moře je – po určitém čase vždycky všechno přinese zpátky. A vzpomínky především.

Myslím, že včetně tohoto už jsem na tvou poslední pařížskou adresu, kterou znám, musel poslat snad stovku dopisů. Občas se sám sebe ptám, jestli jsi ales-

poň některý z nich dostala, jestli si mě ještě pamatuješ, jestli si vzpomínáš na to svítání na Angličanově pláži. Možná že ano a možná že tě život odvál daleko odsud, daleko od vzpomínek na válku.

Tehdy býval život mnohem jednodušší, pamatuješ? Ale co to povídám. Tak to samozřejmě není. Začínám mít dojem, že už jen já, ubohý hlupák, žiju ze vzpomínek na každičký z těch dní léta 1937, kdy jsi ještě byla tady, po mém boku...

1. NEBE NAD PAŘÍŽÍ

Paříž, 1936

Ti, kdo si pamatují noc, kdy zemřel Armand Sauvelle, přísahají, že po nebeské klenbě se mihl nachový záblesk a zůstala po něm stopa jak z řevných uhlíků, jež se pomalu ztrácela za obzorem – záblesk, který jeho dcera Irene nikdy nespatriila, ale který ji ve snech pronásledoval ještě mnoho let.

Bylo mrazivé zimní ráno a okenní tabulky v pokoji číslo 14 v nemocnici sv. Jiřího pokrývala tenká vrstva ledu a malovala přízračné akvarely města ve zlaté mlze rozbřesku.

Plamen života Armanda Sauvella uhasl tiše, jako slabý výdech. Jeho manželka Simone a dcera Irene zvedly oči. Noční tmou nemocničního pokoje probodávaly první jehly ranního světla. Dorian, Irenin mladší bratr, spal na jedné ze židlí. V místnosti se rozhostilo ohlu-

šující ticho. Nebylo potřeba jediného slova, aby všichni pochopili, co se právě stalo. Po šesti měsících utrpení skoncoval temný přízrak nemoci, jejíž název Armand stejně nikdy nedokázal vyslovit, bez dalších okolků s jeho životem.

Byl to začátek nejhoršího roku, který rodina Sauvellova kdy zažila.

Armand Sauvelle si do hrobu odnesl svůj šarm a nakažlivý smích, ale jeho početné dluhy ho na poslední cestu nedoprovodily. Do bytu Sauvellových na bulváru Haussmann se záhy začaly hrnout zástupy věřitelů a mrchožroutů s tituly a v elegantních svrchnících. Chladné zdvořilostní návštěvy brzy vystřídaly skryté výhrůžky, které se postupem času změnily v zabavování rodinného majetku.

Prestižní školy a krásné, na míru šité oděvy nahradila práce na částečný úvazek a skromnější oblečení. Pro rodinu Sauvellových to byl začátek strmého pádu do skutečného světa. Nejhorší dopad měla ovšem jejich cesta na dno na Simone. Začala znovu pracovat jako učitelka, ale to nestačilo na umoření dluhů, které polykaly veškeré jejich peníze. Na každém rohu vyskakovaly nové listiny podepsané Armandem Sauvellem, nové dlužní úpisy, které bylo třeba zaplatit, další a další bezedné černé díry...

Malý Dorian začal tou dobou mít dojem, že polovina obyvatelstva Paříže jsou právníci a účetní, zvláštní druh krys, který nežije v kanálech, ale na povrchu země. Přibližně ve stejnou chvíli si Irene bez vědomí své matky našla práci v tančírně. Za několik málo mincí (které

pak ráno tajně přidávala do skříňky, již Simone ukrývala pod dřezem v kuchyni) tam tančila s vojáky, kteří byli sotva víc než vyděšení kluci.

A v tutéž dobu si Sauvellovi uvědomili, že seznam lidí, které považovali za přátele a dobrodince, se ztenčuje jako námraza rozpouštějící se v ranním slunci. Když přišlo léto tak Henri Leconte, starý Armandův přítel, nabídl celé rodině, aby se nastěhovala do bytečku nad jeho obchodem s malířskými potřebami ve čtvrti Montparnasse. Nad nájmem mávnul rukou s tím, že bude splatný, až se jim bude lépe dařit. Jediné, co na oplátku žádal, bylo, aby mu Dorian vypomáhal s pochůzkami, protože mu kolena už nesloužila tak jako zamlada. Simone nenacházela slova, jimiž by vyjádřila svůj vděk. Starý obchodník je nikdy ani nechtěl slyšet. Ve světě kryš byl Henri Leconte jako anděl.

Když se na město znovu snesl chlad přicházející zimy, Irene oslavila čtrnácté narozeniny, ačkoli měla pocit, že už ji tíží nejmíň dvacet čtyři let. Rozhodla se, že za peníze, které si toho večera vydělala v tančírně, koupí dort, aby mohla s matkou a bratrem narozeniny oslavit. Nepřítomnost otce nad nimi visela jako těžký stín. V úzkém obývacím pokoji svého montparnaského bytu Sauvellovi společně sfoukli svíčky na dortu a modlili se, aby spolu s jejich plamínky zhasla i smůla, která se jim už tolik měsíců lepila na paty. Tentokrát se ovšem jejich přání mělo vyplnit. Zatím to netušili, ale nešťastný rok plný temnoty se chýlil ke konci.

O několik týdnů později se na obzoru nečekaně rozzářilo světélko naděje. Díky vlivu a síti známostí pana Le-

conta dostala Simone příslib zaměstnání v malém přímořském městečku zvaném Modrá zátoka, daleko od ponuré pařížské šedi a smutných vzpomínek na poslední dny Armanda Sauvella. Zámožný vynálezce a výrobce hraček jménem Lazarus Jann podle všeho hledal hospodyně, která by se starala o jeho rozlehlé sídlo zvané Cravenmoore.

Jeho dům byl spíše palác a stál v lesích hned vedle jeho staré továrny na hračky, která byla už roky zavřená. Lazarus Jann v něm žil pouze se svou manželkou Alexandrou, jež byla vážně nemocná a už dvacet let upoutaná na lůžko. Plat byl více než štědrý a Lazarus jim navíc nabídl možnost nastěhovat se do Domu na útesu, skromného příbytku postaveného na vrcholku do moře čnící skály na druhé straně cravenmoorského lesa.

V polovině června roku 1937 se monsieur Leconte se Sauvellovými rozloučil na nástupišti číslo šest na nádraží Gare d'Austerlitz. Simone se svými dvěma dětmi vystoupala po schůdcích do vlaku, který je měl odvézt na pobřeží Normandie.

Starý pán sledoval odjíždějící vlak, dokud mu nezmižel z očí, a sám pro sebe se usmál. Na okamžik měl dojem, že příběh rodiny Sauvellových, ten skutečný příběh, teprve začíná.